

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Faktaark

Hovedtrekk i den økonomiske utviklingen

Svakere utvikling i norsk økonomi – klar todeling

Veksten i norsk økonomi ser ut til å bli noe lavere i år enn lagt til grunn i Nasjonalbudsjettet i fjor høst. Prisene på olje og gass har vært lavere enn forutsatt. Det preger aktiviteten i petroleumsrettet virksomhet, og arbeidsledigheten har steget videre på Sør- og Vestlandet. I andre deler av landet har utviklingen vært klart mer positiv, med nedgang eller liten endring i ledigheten det siste året.

Den økonomiske politikken har lagt godt til rette for at veksten vil ta seg opp igjen. En ekspansiv finanspolitikk bidrar til høyere aktivitet og sysselsetting. Renten er satt videre ned, og konkurranseevnen er kraftig forbedret som følge av svakere kronekurs. Lønnsomheten i næringslivet styrkes også gjennom moderate lønnsoppgjør.

Fra og med neste år ventes det at veksten i økonomien tar seg gradvis opp. Fallet i petroleumsinvesteringene er ventet å avta, samtidig som foretakene gradvis tilpasser seg en bedret konkurranseevne. Anslagene er usikre. Den videre utviklingen i norsk økonomi avhenger blant annet av prisene på olje og gass og hvordan husholdninger og bedrifter reagerer på endringer i petroleumspriser og arbeidsledighet. Gjelden blant norske husholdninger er høy og stigende, og de er blitt mer sårbare ved inntektsbortfall.

Moderat vekst i internasjonal økonomi

Åtte år etter utbruddet av den globale finanskrisen er veksten i internasjonal økonomi fremdeles svak. Mange land preges fortsatt av ubalansene som bygget seg opp i forkant av og under krisen. Den siste tiden har veksten avtatt i fremvoksende økonomier, samtidig som oppgangen i euroområdet fortsatt er moderat. Også i USA bremses veksten opp mot slutten av fjoråret. Samlet sett var den globale veksten i 2015 den svakeste siden kriseåret 2009, til tross for svært ekspansiv pengepolitikk i mange OECD-land. Nedgangen i oljeprisen har heller ikke bidratt til å løfte veksten slik som ventet. Veksten i de tradisjonelle industrilandene dempes av fortsatt høy gjeld i både privat og offentlig sektor, demografiske forhold, svak vekst i investeringene og svak utvikling i produktiviteten.

Sterkere vekst i Sverige og enkelte andre europeiske land som vi handler mye med, førte likevel til at veksten i BNP hos Norges handelspartnere tok seg litt opp i fjor. Veksten hos handelspartnerne anslås nå til rundt 2¼ prosent både i år og neste år. Dette er noe lavere enn lagt til grunn i Nasjonalbudsjettet.

Tabell 1 Hovedtall for norsk økonomi. Prosentvis volumendring fra året før

	Mrd. kroner ¹			
	2015	2015	2016	2017
Privat konsum	1 335,6	2,0	1,0	1,7
Offentlig konsum	727,3	1,8	3,0	2,0
Bruttoinvesteringer i fast kapital	728,8	-4,0	-1,8	1,9
Herav: Oljeutvinning og rørtransport	190,4	-14,7	-14,0	-8,0
Bedrifter i Fastlands-Norge	225,7	-2,8	0,3	4,9
Boliger	158,1	1,6	4,2	3,4
Offentlig forvaltning	153,0	3,2	3,9	6,1
Etterspørsel fra Fastlands-Norge ²	2 599,6	1,6	1,8	2,5
Eksport	1 162,8	2,3	-0,9	1,2
Herav: Råolje og naturgass	450,0	0,9	-4,0	-1,4
Tradisjonelle varer	374,4	5,5	3,1	4,2
Tjenester utenom olje og utenriks sjøfart...	227,0	4,7	3,7	4,7
Import	982,0	0,6	0,8	3,0
Herav: Tradisjonelle varer	583,9	1,7	1,5	3,3
Bruttonasjonalprodukt	3 140,8	1,6	0,1	1,1
Herav: Fastlands-Norge	2 610,7	1,0	1,0	1,7
Andre nøkkeltall:				
Sysselsetting, personer		0,6	0,2	0,7
Arbeidsledighetsrate, AKU (nivå)		4,4	4,7	4,6
Arbeidsledighetsrate, registrert		3,0	3,2	3,3
Årslønnsvekst		2,8	2,4	2,8
Konsumprisvekst (KPI)		2,1	2,8	2,1
Vekst i KPI-JAE		2,7	2,8	2,2
Råoljepris, kroner pr. fat ³		430	346	396
Tremåneders pengemarkedsrente, pst. ⁴		1,3	0,9	0,8
Importveid kursindeks, årlig vekst i pst. ⁵		9,4	2,4	-0,1
Vekst i BNP hos Norges handelspartn. ⁶		2,4	2,2	2,3

¹ Foreløpige nasjonalregnskapstall i løpende priser.

² Utenom lagerendring.

³ Nivå i løpende priser.

⁴ Beregningsmessig forutsetning basert på terminpriser i april.

⁵ Positivt tall angir svakere krone.

⁶ Norges 25 viktigste handelspartnere sammenveid med andeler av norsk eksport av tradisjonelle varer.

Kilder: OECD, nasjonale kilder, Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.